

תחיית המתים פרק ה – זמנה

הדיון בעניני תחיית המתים

אגרות קודש ח"ב ע' ס"ה

יש לתרץ קושית המתאוננים למה מדברים כלל בענינים כאלו, ודי לנו במה שנאמר בכל יום הריני מאמין באמונה שלימה שיהי' תחיית המתים. ובאים בטענה ממה שכתב הרמב"ם (בפירושו למשנת כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא): העוה"ב מעט תמצא... שיחשוב על איזה דבר הוא נופל אם הוא תכלית הטובה... או שיבדיל בין התכלית ובין הסיבה המביאה אל התכלית, אבל מה ששואלים העם כולו ההמון והמבינים היאך יקומו המתים ערומים או לבושים... אם יהיו שם העשיר והדל וכו', עכ"ל.

אבל בודאי אין הרמב"ם מתרעם על שאלת העם, כיון שבכמה מקומות בש"ס ומדרשי רז"ל דנים בענינים האלו גדולי חכמינו. ותלונתו היא על מה שאין חוקרים בגוף ענין עוה"ב ותחיה"מ ומהותו, ומסתפקים בשאלה לפרטים הנ"ל וכיוצא בהם בלבד. וע"פ מ"ש הרמב"ם בראש אגרת תחיית המתים שלו משמע, אשר כוונתו בפי' משנה הנ"ל ש"בני אדם נושאים ונותנים רק בתחיה"מ לבד היקומו ערומים כו' אמנם העולם הבא (שהוא לדעת הרמב"ם לנשמות בלבד ובא אחרי תחיה"מ) שכחוהו לגמרי."

זמנה של תחיית המתים

אגרות קודש ח"ב ע'

זמנה. תנן בית המקדש קודם לקבוץ גליות, קבוץ גליות קודם לתחיית המתים כו'. תנן ארבעים שנה קודם הקבוץ גליות לתחיה"מ (זהר ח"א קלט, א. וראה ג"כ שם קלד, א).

הזמן תלוי ב"זכו ולא זכו"

לקו"ש חכ"ז ע' 205

האומות) וועט זיין „לדעת את ה' בלבד ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים כו' כמים לים מכסים" ¹⁰⁵ — וואס דאס איז די שלימות המצב פון „זכו" — וועט דאך דאס ברענגען מיט זיך בהכרח די (צווייטע) תקופה (אין ימות המשיח גופא), ווען עס וועט זיין ביטול מנהגו של עולם, די הנהגה נסית (כולל דעם

יט. ועפ"ז איז מובן דער הכרח אויף דער צווייטער תקופה בימות המשיח — ווארום לאחרי ביאת המשיח (באיזה אופן שהיא), וויבאלד אז אידן וועלן דעמאלט ניט האבן קיין „נוגש ומבטל" ¹⁰³ ש, אינן מניחות להן לעסוק בתורה ובמצות כהוגן" ¹⁰⁴, ואדרבה — מ'וועט זיין „פנויין בתורה וחכמתה" ¹⁰³ ביז אז אפילו „עסק כל העולם" (כל

אָבער אין אגרת תחיית המתים איז ער מוסיף (ביאור בספר היד) אַז „אין דברנו זה החלטי“ — ווייל ווען עס איז אַ מצב פון „זכו“ נאָך זייענדיג אין גלות, וועט בפועל זיין — גלייך בתחילת הגאולה — די הנהגה מיוחדת מלמעלה, די הנהגה פון ביטול מנהגו של עולם וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות¹⁰⁶.

ענין היסודי — כלשון הרמב"ם¹⁰⁶ — תחיית המתים).

און דערפאר: אין ספר היד, וואו דער רמב"ם איז מסביר דעם גדר פון משיח וביאתו ע"פ הלכה — איז ער מסביר ווי דער מצב העולם וועט זיין אין אַ (זמן ו)אופן פון „עולם כמנהגו נוהג“ (בהתאם צו ענינו וגדרו של משיח):

40 שנה נעשים 40 שניות

שיחות קודש תשמ"א ח"ד, ע' 95

לח. און הגם אז עס דארף דורכגיין ארבעים שנה פון ביאת משיח ביז תחיית המתים¹⁰⁷ — איז שוין ידוע די שאלה אין דעם פון דאס וואס די גמרא¹⁰⁸ זאגט אז "אהרן ובניו ומשה עמהם" (בנוגע צו קרבנות וכיו"ב),

וואס כמדובר כמ"פ¹⁰⁹ דער ביאור בזה, זיינען דא כמה דרגות אין תחיית המתים, אנדערע וועלן אויפשטיין פריער וכו',

ועוד והוא העיקר — ע"ד ווי כבר הי' לעולמים אז פון פערציק טעג זיינען געווארן פערציק יאר¹¹⁰ — ער"ז קען פון פערציק יאר ווערן פערציק טעג, און ער"ז קען פון פערציק טעג ווערן פערציק שעה, און פון פערציק שעה אין דעם מובן אז א שעה איז זעכציק מינוט אויפן זייגער — קען ווערן פערציק רגעים,

אליהו יתרץ את השאלה בנוגע לזמן

שיחות קודש תשמ"א, ע' 95

וממהירים כל זה ע"י ההוספה בלימוד התורה לאחרי הנתינת-כח היתירה מ"זמן מתן תורתנו", ביחד עם ההוספה בכרכותיו של הקב"ה בכל המצטרך, לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות (כנ"ל ס"ד). נשמות בגופים דוקא, וכמודגש במ"ת, ש"פרחה נשמתן, והחזירה להן הקב"ה בטל תחי"74, מעין ודוגמת תחיית המתים.

ויש להוסיף, שע"ז נעשה גם הענין דתחיית המתים בנקל יותר (כיון שכבר הי' מעין זה בשעת מ"ת⁷⁵), ובפשטות — שתיכף ומיד ממש "הקיצו ורננו שוכני עפר"⁷⁶, וכל בני" מכל הדורות שלפנ"ז.

והשאלה מדברי הזהר⁷⁷ שתחה"מ דכל ישראל (מלבד הצדיקים כו') תהי' ארבעים שנה לאחרי ביאת משיח צדקנו — הלואי שתשאר רק ה"דאגה" משאלה זו, וכשיבוא אליהו הנביא, יתרץ גם שאלה זו, ויתירה מזה — שלא יצטרך לתרצה, כיון שתתורץ ממילא ע"י ראיית פניו של אליהו הנביא — ע"ד שמצינו בגמרא⁷⁸ "האי דמחדדנא מחבראי דחזית' לר' מאיר מאתור', ואילו חזית' מקמי' הוה מחדדנא טפי", שמזה מוכן שראיית הפנים מוסיפה בחכמה כו'.

יהיה כמה זמנים בתחיית המתים

אג"ק גאולה ומשיח, ע' רצז

תחיית המתים . . כמה זמנים בזה וצדיקים גמורים יקומון כו' (זח"א קמ, א). וראה תוד"ה אחד פסחים (קיד, ב) דכשיבנה המקדש משה ואהרן יהא עמנו (וראה ג"כ יומא ה, ב) וברמב"ם הל' מלכים ספ"א פס"ד דבנין ביהמ"ק קודם לקיבוץ גלויות.

יחידי סגולה יקומו לפני הגאולה

לקו"ש ח"ב ע' 517

דער ענטפער ^{187, 134, 67} אויף דעם: כאַטש בכלל איז דער סדר ¹¹: ביאת המשיח, בנין בית המקדש, קבוץ גליות, תחית המתים, אָבער תחית המתים פון יחידי-דים איז געווען און וועט זיין פריער אויך. וכידוע כמה ספורים בש"ס ומדרשים ומצדיקים שהחיו מתים. וכמאמר רז"ל זוטי דאית בכו מחי' מתים ¹²).

ט. מען האָט ביי מיר געפרעגט: וואָס זאָג איך, אַז עס וועט זיין בקרוב והקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתו-כּם, און דער רבי וועט אונז אַרויס-פירן פון גלות — דער סדר איז דאָך: ביאת המשיח וימות המשיח, און ערשט אין אַ צייט אַרום וועט זיין תחית המתים. אזוי ווערט דאָך געבראַכט אין חסידות אויך.

שאלות

- א. וואס איז דער טענה פון דעם רמב"ם וועגען נאכפארשטען די פרטים פון תח"ה?
- ב. וואס איז די סדר הדברים פון די גאולה?
- ג. וויפל צייט נאך קיבוץ גליות וועט זיין תח"ה?
- ד. אין וואס איז די צייט תלוי?
- ה. צו וואס קען די 40 יאר זיך איבערבייטען?
- ו. וואס זיינען די צוויי שלבים פאר דער עיקר תח"ה?